

PRISBOG FOR BYGGE- OG ANLÆGSARBEJDER I GRØNLAND

Grønlands Byggevæsen og Viemose og Spile A/S har i januar 1992 indgået aftale om udarbejdelse af V&S Prisbog for bygge- og anlægsarbejder i Grønland.

Udviklingen af Grønlands Byggevæsenes prisbog blev påbegyndt i 1964. Udarbejdelsen af prisbogssystemet skete igennem et samarbejde mellem Grønlands Byggevæsen - tidligere Grønlands Tekniske Organisation - og Viemose & Spile A/S.

De første prisbøger blev udarbejdet uden anvendelse af elektronisk databehandling. I 1966 blev det besluttet, at prisbogssystemet skulle opdateres ved hjælp af EDB. Udviklingen af EDB-systemet blev foretaget igennem et samarbejde mellem Grønlands Byggevæsen, Datacentralen af 1959 og Viemose & Spile A/S.

Det dengang udviklede EDB-system har været i brug siden 1966 uden andre væsentlige ajourføringer end omlægning af EDB-systemet til andre EDB-anlæg.

Prisbogssystemet har været et godt og rationelt værktøj, som har været brugt i Grønlands Byggevæsen i mange år til alles tilfredshed.

Inden for EDB går udviklingen hurtigt, og set fra denne synsvinkel er det enestående, at et sådant system har kunnet anvendes igennem så mange år. Det er derfor forståeligt, at tiden nu er løbet fra systemet. Med den nuværende EDB-teknik er systemet ikke længere rationelt, hverken hvad angår udarbejdelse af nye priser til systemet eller opdatering af dette.

Viemose & Spile A/S har nøje fulgt EDB-udviklingen med henblik på at kunne udarbejde prisbøger så hurtigt og rationelt som muligt, idet firmaet har investeret i det mest rationelle EDB-udstyr og EDB-programmel for at kunne fremstille V&S Prisbøgerne med den mest moderne teknik.

På grundlag af ovennævnte har Grønlands Byggevæsen, Danmarksafdelingen og Viemose & Spile A/S indgået aftale om udvikling af en ny V&S prisbog til brug for bygge- og anlægsarbejder i Grønland.

Prisbogen - V&S Priser Grønland - udarbejdes i et omfang, svarende til V&S Prisbog Husbygning 1991, suppleret med nye enhedspriser omfattende f.eks. udsprængning, jordarbejde, kloakarbejde og betonarbejde, havnearbejder og tankarbejder.

V&S Prisbog for bygge- og anlægsarbejder Grønland udarbejdes på grundlag af den foreliggende V&S Prisbog, idet der korrigeres for de særlige grønlandske forhold med hensyn til arbejds løn, emballage, fragt, bråkage, transport m.v. Endvidere indregnes salær, således at prisbogen indeholder bruttopriser og dermed beregningsmæssigt svarer til Grønlands Byggevæsens nuværende prisbog.

Viemose & Spile A/S udvikler de nødvendige EDB-programmer for denne tilpasning.

V&S Prisbog for bygge- og anlægsarbejder Grønland opdateres og udsendes som de øvrige V&S prisbøger, dvs. p.t. een gang om året i et kalenderårs første kvartal.

Opdateringen af V&S Prisbog for bygge- og anlægsarbejder Grønland foretages af Viemose & Spile A/S.

De nødvendige oplysninger for opdateringen om lønninger, materiel og materialer, der udarbejdes af Grønlands Byggevæsen eller en anden institution i Grønland, fremskaffes af Grønlands Byggevæsen og tilstilles i god tid forinden opdateringen Viemose & Spile A/S.

Grønlands Byggevæsen udarbejder og udgiver et sæt almindelige bestemmelser om prisbogens brug - herunder en vejledning i Grønlands Byggevæsens overslagsmetodik. Bestemmelserne udgives enten som et tillæg til indsættelse i prisbogen eller som et særskilt materiale.

Grønlands Byggevæsen fastlægger foreløbig det klientel, der kan erhverve V&S Prisbog for bygge- og anlægsarbejder Grønland i trykt og på digital form.

Begge parter kan fremsætte forslag til nye brugere.

Ved nærværende aftales underskrift er der følgende godkendte brugere:

kommunerne i Grønland
 Hjemmestyrets institutioner og virksomheder
 undervisningsanstalter
 rådgivende firmaer i Grønland
 rådgivende firmaer i Danmark
 rådgivende firma i Island
 forsikringselskaber.

Ophavsretten til de udviklede EDB-programmer og til V&S prisbogssystemet for Grønland tilhører Viemose & Spile A/S.

Rettighederne til salg af V&S Prisbog for bygge- og anlægsarbejder Grønland i trykt og på digital form til tredjepart tilhører Viemose & Spile A/S.

Aftale om Grønlands Byggevæsens brug af V&S Prisbog for bygge- og anlægsarbejder Grønland på digital form er ikke indeholdt i den trufne aftale, idet der forudsættes indgået særskilt aftale om leveringsform, betaling for brugsret m.v.

Prisbøgerne leveres samlet til Grønlands Byggevæsen på adressen i Danmark. Grønlands Byggevæsen forestår isættelsen af eventuelle generelle bestemmelser og udsendelsen til Byggevæsenets egne brugere.

V&S Prisbog for bygge- og anlægsarbejder Grønland udgives første gang i andet kvartal af kalenderåret 1992.

CARL BRO GRUPPEN GRØNLAND BLIVER TIL KALAALLIT SIUNNERSORTIT

GB har modtaget følgende information:

"

Carl Bro Gruppen består af en række forskellige ingeniør- og planlægningsfirmaer hver med sit speciale.

Gennem årene har der været ydet bred rådgivning i Grønland af følgende Carl Bro firmaer:

- Carl Bro as bygge- og anlægsrådgivning
- Dansk Geoteknik as rådgivning vedr. havne og geotekniske forhold
- Dwinger Marineconsult as skibsrådgivning
- Hoff & Overgaard as turist- og trafikplanlægning.

Rådgivningsydelseerne har i stor udstrækning været ydet fra det fælles kontor i Nuuk, mens kontrakterne har været mellem vore klienter og de i Danmark registrerede selskaber.

I erkendelse af behovet for at ikke alene den egentlige rådgivning, men også kontraktforholdet, placeres i Grønland, stiftede Carl Bro Gruppen i 1991 datterselskabet Carl Bro Gruppen Grønland med hjemsted i Grønland.

Som en naturlig fortsættelse heraf og i bestræbelser på at manifestere det grønlandske tilhørsforhold vil Gruppen nu indregistrere navnet:

Kalaallit Siunnersortit
Carl Bro Gruppen as

I takt med tilgangen af nye opgaver er det vor hensigt at lade alle kontrakter vedrørende opgaver i Grønland oprette i dette selskab.

Bemandingen på kontoret i Nuuk vil fremover blive tilrettelagt under hensyn til behovet for rådgivning inden for de forskellige områder, der jo kan variere en del. Der vil fremdeles altid kunne hentes yderligere assistance i form af direkte samarbejde med specialister i Gruppens firmaer i Danmark, således at den bedste klientrådgivning til enhver tid kan sikres.

Som direktør for det grønlandske firma er udpeget Torkil Duer, Carl Bro as' nuværende afdelingsleder.

"

FIRMAFUSION

Fusionen mellem Rambøll & Hannemann A/S og B. Højlund Rasmussen, Rådgivende Ingeniører A/S, er med-delt os, og det fusionerede selskab får navnet

RAMBØLL, HANNEMANN & HØJLUND A/S,

som uændret vil videreføre ansvar og forpligtelser i forbindelse med alle indgåede aftaler med de to hidtidige selskaber. Fusionen vil således ikke have nogen indflydelse på gennemførelsen af eller aftaleforholdene for de løbende sager.

VINDLAST

Vidste du, -

at lastnormens basisvindhastighed i Danmark er en 50-års vind, hvilket vil sige, at den i middel kun overskrides een gang pr. 50 år.

Oh, hvilken sikkerhed har nogle svage sjæle måske tænkt - så kan vi godt slække lidt på kravene til stabiliteten i Danmark - husene bliver nok stående alligevel.

At det ikke er helt så enkelt fik vi bevis på for et par dage siden i de danske medier - nye boliger opført i firserne er ved at falde sammen på grund af forkerte byggemetoder. De slår revner og kan blive så ustabile, at det under stormvejr kan være farligt at opholde sig i husene.

Påstanden kommer efter at Danmarks Byggeskadefond har fundet skadelige revner i hver femte af ca. 100 bygninger, der alle er opført så sent som i 1987. Årsagerne skal bl.a. søges i, at konstruktionerne enten er for svage, eller at afstivningen af husene er for dårlig.

Nybyggeriet synes i Danmark at være kendetegnet ved, at bygherre, entreprenør, ingeniør, arkitekt og håndværker er nødt til at minimere forbruget af materialer - af økonomiske årsager.

Men til trods for denne spareiver kan man altså ikke snyde naturens egne kræfter.

Det har aldrig været god latin at basere stabiliteten af et hus på skillevægge med gips. Det var altså ikke nødvendigt at vente på 50-årsvinden i Danmark for at få verificeret denne tommelfingerregel. Iøvrigt kan gips vist slet ikke klare at deltage i en stabilitetsberegning - ikke en gang i Danmark.

Vidste du -

at lastnormens basisvindhastighed i Grønland er at regne som en 1-års vind, hvilket vil sige, at den vindlast, som bygningernes stabilitet dimensioneres for, godt kan optræde 1 gang hvert år.

Vi får faktisk hvert år afprøvet vore huses stabilitet svarende til den last, som vi beregner dem for!

Når vi ikke regner med 50-års vinden i Grønland hænger det primært sammen med, at vi derved ville komme op på vindhastighedstryk, som ville være så høje, så det ville blive vanskeligt overhovedet at bygge huse i Grønland.

Det er jo trods alt gået meget godt hidtil med de hastighedstryksværdier, som er angivet i bygningsreglementets forskrifter. Men stabiliteten skal ofres en ekstra opmærksomhed. Hvis der slækkes på den, vil følgerne kunne ses lige med det samme. Vinden i Grønland kan man ikke snyde!

Det dimensionerende vindhastighedstryk er f.eks. i Nuuk og Narsaq sat til $q = 1,60 \text{ kN/m}^2$. For at finde den tilsvarende dimensionerende vindhastighedskort-tidsmiddelværdi, v , bruges formlen $q = 1/2 \rho v^2$, hvor ρ er luftens densitet. For Nuuk og Narsaq kan formlen tilnærmes til $q = 1/16 v^2 \Rightarrow v = 51 \text{ m/s}$.

Ud fra GTO's vindmålinger, der blev foretaget i 70'erne og 80'erne - iøvrigt omtalt i NTB information nr. 7 fra 1988 - ved vi,

- at højeste vindhastighed i Narsaq er målt til $v = 56 \text{ m/s}$ (202 km/t) den 11.2.1975,
- at højeste vindhastighed i Nuuk er målt til $v = 49 \text{ m/s}$ (176 km/t) den 24.1.1976,
- at der i Narsaq i måleperioden på 8 år i perioden 1973-1981 blev målt 5 døgn med over 50 m/s (180 km/t), og at der i alt har været 267 døgn med maksimale vindhastigheder større eller lig 20 m/s (72 km/t),

- at der i Nuuk i måleperioden 1973-1986 blev målt 6 døgn med over 43 m/s (155 km/t), mens der var 9 døgn med vindhastigheder mellem 40 og 43 m/s.

Martin Jensen og Niels Frank har i publikationen "The Climate of strong winds in Denmark" - Danish Technical Press 1970, angivet en metode til at vurdere stormenes betydning i en logaritmisk afbildning. Det forudsættes, at fordelingskurven for storme i denne afbildning er en ret linie.

Hvis vi på samme måde skulle operere med en 50-års vind i Grønland, ville det for Narsaq betyde, at det dimensionerende vindhastighedstryk ikke kom til at ligge på denne side af de $3,0 \text{ kN/m}^2$. Til sammenligning kan siges, at vi i dag dimensionerer husene i Ammassalik for $q = 2,4 \text{ kN/m}^2$.

Opererer vi så med for lav sikkerhed i Grønland?

Det ser ikke ud til at være tilfældet. - Der er endnu ingen huse, som er faldet sammen på grund af manglende stabilitet overfor vinden.

Men det er i kraft af, at stabiliteten får den opmærksomhed, som den har krav på, både gennem beregninger og ved brug af kendte og afprøvede samlingsmetoder.

Stabilitetsenheder i huse synes heller ikke i Grønland at være egnede til at indgå i sparebestræbelserne, når det gælder byggepriser.

PENSIONERINGER

Med udgangen af februar 1992 må vi sige farvel til to kæmper indenfor den tekniske grønlandsadministration.

Arne Iuul går på pension efter 38 års tjeneste og Bent Paludan efter 42 års tjeneste efter ansættelse i Grønlands Styrelse, Grønlandsdepartementet, GTO, Nuna-Tek og senest Grønlands Byggevesen.

Vi takker dem begge for deres arbejdsindsats gennem de mange år og ønsker dem en lang og aktiv pensions-tilværelse.

INFORMATION TIL Q-DATA'S KUNDER

GB har modtaget følgende fra Q-data:

"

Der har igennem det sidst år været foretaget en vurdering af EDB-anvendelsen indenfor Grønlands Hjemmestyre. Det har resulteret i en række ændringer.

Der er udarbejdet oplæg til en ny EDB-politik for Grønlands Hjemmestyre, som bl.a. vil medføre ændringer i det nuværende tekniske koncept hen i retning af åbne standarder og benyttelse af standardprogrammer i stedet for skræddersyede systemer. Det har også ført til ændringer i de organisatoriske rammer, idet der i Hjemmestyre regie oprettes et EDB-kontor, som skal videreføre de opgaver, der tidligere er blevet løst af Q-DATA.

Dog ikke alle opgaver. Landsstyret har besluttet at lægge alle opgaver ud til private leverandører, som har med salg at gøre, herunder salg af PC'er, tekstbehandlingsprogrammer etc.

Der er iværksat udarbejdelse af en redegørelse for den endelige fordeling af opgaver mellem EDB-kontoret og den private sektor.

EDB-kontoret overtager ansvaret for, at følgende opgaver fortsat løses:

- EDB-rådgivning
- almindelig og udvidet driftsstøtte
- systemvedligeholdelse og systemudvikling
- brugerstøtte/brugeruddannelse
- drift og driftsovervågning.

EDB-kontoret placeres organisatorisk under Sekretariatet. EDB-chef Susanne Kjær er ansvarlig leder af Hjemmestyrets EDB-funktion. Systemchef Keld Tejnbo er daglig leder af EDB-kontorets afdeling i København. Hans H. Vinther er fortsat teknik- og driftschef i Nuuk, men har nu også det faglige ansvar for driften i København.

Landsstyret har endvidere besluttet, at drift og driftsovervågning skal forsøges udliciteret til private. Der vil blive udarbejdet udbudsmateriale, som sendes ud til interesserede leverandører ultimo februar 1992.

Udbudsmaterialet tænkes inddelt i 3 hovedelementer:

- driftafvikling i Nuuk
- driftafvikling i København
- driftafvikling af net og linien mellem Grønland og Danmark.

Der vil blive lagt vægt på, at aftalen i givet fald vil kunne indgås med en hovedleverandør, som eventuelt kan entrere med en eller flere underleverandører, og at en eller flere leverandører har tilknytning til Grønland.

Reorganiseringen af Hjemmestyrets EDB-funktion har betydet en reduktion i medarbejderstaben, herunder også reduktion på ledelsesniveau. Landsstyret har således besluttet at fritstille direktør Per Andersen og EDB-chef Per Carlsen.

For Q-DATA's kunder forventes det, at ændringerne i organisationen vil medføre en generel prisnedsættelse på driftsservice og andre ydelser på lidt længere sigt. På kort sigt videreføres alle indgåede aftaler med kunder, ligesom fakturering af ydelser uden aftalegrundlag vil foregå til uændrede priser.

Den uro, der har været omkring Q-DATA i en periode, er nu afsluttet, idet der er skabt klarhed om de ændringer, der skal ske, og om medarbejdernes ansættelsesforhold.

Hjemmestyret og EDB-kontoret ser frem til et fremtidigt godt samarbejde.

"

Underskrevet af Peter Beck, adm.direktør og Susanne Kjær, EDB-chef.

PERSONALEUDSKIFTNINGER I BGT, BAL OG DKA
opgjort pr. 15/2-92:

BY	FRATRÆDER NAVN	DATO	TILTRÆDER NAVN	DATO
Nuuk				
BAL	Arkitekt Niels Grønkjær	15/3-92		
	Bygningskon- struktør Niels Bielefeldt- Andersen	31/7-92		
Nuuk	Anlægsingeniør			
BGT	Sv. A. Kristensen	30/6-92		
DKA	Sektionsingeniør Arne Iuul	29/2-92		
	Konstruktør Bent Paludan	29/2-92		